ZBIÓR

UKŁADÓW ZBIOROWYCH PRACY

ROK III Warszawa, dnia 25 lipca 1939 r. Nr 43

TREŚĆ:

126.

ZARZĄDZENIE
MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 8 lipca 1939 r.

o nadaniu układowi zbiorowemu pracy z dnia 8 marca 1939 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich robót budowlanych na obszarze miasta Wielunia i powiatu wieluńskiego.

Na podstawie art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) i rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) zarządzam co następuje:

§ 1.

Układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Wieluniu w dniu 8 marca 1939 r. nadaję moc powszechnie obowiązującą dla wszystkich robót budowlanych na obszarze miasta Wielunia i powiatu wieluńskiego.

Tekst powyższego układu został ogłoszony przy obwieszczeniu Ministerstwa Opieki Społecznej z dnia 26 maja 1939 r. (Zbiór Układów Zbiorowych Pracy Nr 36, poz. 104).

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *M. Zyndram-Kościałkowski*

127.

OBWIESZCZENIE
MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 6 lipca 1939 r.

o wniosku w sprawie nadania mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich zakładów piekarskich na obszarze miasta Bielska i powiatu bielskiego układowi zbiorowemu pracy z dnia 10 grudnia 1938 r.

Ministerstwo Opieki Społecznej obwieszcza, że Związek Robotników Przemysłu Spożywczego w Polsce, Okręg Bielsko — Biała — Żywiec — Cieszyn zgłosił do Ministerstwa Opieki Społecznej w myśl art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) oraz rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) wniosek o nadanie mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich zakładów piekarskich na obszarze miasta Bielska i powiatu bielskiego układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Bielsku w dniu 10 grudnia 1938 r.:

a) po stronie pracodawców przez Cech Piekarzy na Miasto Bielsko i Powiat Bielski w Bielsku,
b) po stronie pracowniczej przez Związek Robotników Przemysłu Spożywczego w Polsce, Okręg Bielsko — Biała — Żywiec — Cieszyn.

Tekst układu zbiorowego pracy podany jest poniżej.

Sprzeciwy w sprawie nadania powyższemu układowi mocy powszechnie obowiązującej wnosić należy do Ministra Opieki Społecznej za pośrednictwem Inspektora Pracy 58 Obwodu (Bielsko, ul. Piłsudskiego Nr 5) w ciągu dni 14.

Termin 14-dniowy biegnie od daty ogłoszenia niniejszego obwieszczenia.

(—) *M. Klott*

Główny Inspektor Pracy
i Dyrektor Departamentu

1 zał.

Zał. do obwieszczenia M. O. S. z dn. 6.VII. 1939 r.

UKŁAD ZBIOROWY PRACY

dla przemysłu piekarskiego na obszarze m. Bielska i powiatu bielskiego.

Między Cechem Piekarzy na Miasto Bielsko i Powiat Bielski w Bielsku z jednej strony,

a Związkiem Robotników Przemysłu Spożywczego w Polsce, Okręg Bielsko — Biała — Żywiec — Cieszyn z drugiej strony,

został zawarty układ zbiorowy pracy treści następującej:

§ 1.

Obszar mocy obowiązującej układu.

Układ niniejszy obowiązuje wszystkich zrzeszonych piekarzy na obszarze m. Bielska i pow. bielskiego.

§ 2.

Płaca.

(1) Płaca minimalna przy zatrudnianiu do 3 pracowników wynosi tygodniowo dla:

piecowego	zł 50.—
mieszacza	„ 44.—
tabulowego I	„ 30.—
tabulowego II w pierwszym roku po egzaminie .	„ 25.—

(2) Płaca minimalna przy zatrudnianiu powyżej 3 pracowników wynosi tygodniowo dla:

piecowego	zł 54.—
mieszacza	„ 49.—
tabulowego I	„ 32.—
tabulowego II w pierwszym roku po egzaminie .	„ 25.—

(3) Płaca dla wypomagaczy wynosi dla piecowego i mieszacza na godzinę . . . . zł 1.20

dla tabulowego wśród tygodnia na godzinę . . „ 0.70

dla tabulowego w dniach poprzedzających dzień przedświąteczny . . . . „ 0.80

(4) Przy całotygodniowej pracy u jednego pracodawcy, obowiązuje dla wypomagaczy płaca według punktów (1) i (2).

§ 3.

Deputat.

Pracownicy otrzymują codziennie śniadanie, kawaler 2 kg chleba, żonaty 4 kg chleba tygodniowo.

§ 4.

Urlopy.

Pracownicy zatrudnieni u poszczególnych pracodawców piekarskach otrzymują nieprzerwany płatny urlop odpoczynkowy:

a) przy zatrudnieniu do 4 pracowników — 7 dni,

b) przy zatrudnieniu powyżej 4 pracowników po roku pracy — 8 dni, a po 3 latach pracy — 15 dni.

§ 5.

Komisje rozjemcze.

Celem ścisłego przestrzegania ustawy o czasie pracy oraz układu zbiorowego w rzemiośle piekarskim w Bielsku i w powiecie wybrane będą komisje rozjemcze. W skład tych komisji wchodzą 2 przedstawiciele cechu na czele z cechmistrzem i 2 przedstawiciele Związku z sekretarzem związkowym. Zadaniem tych komisji będzie przyjmowanie zażaleń od zatrudnionych pracowników u poszczególnych majstrów piekarskich i likwidowanie według możności powstałych zatargów między pracodawcami i pracownikami. Pracownik, który wnosi do Komisji rozjemczej zażalenie, nie może z tego powodu być zwolniony z pracy.

§ 6.

Postanowienia końcowe.

Warunki korzystniejsze dla pracowników od postanowień układu niniejszego, stosowane w poszczególnych piekarniach, obowiązują nadal.

Układ niniejszy obowiązuje od 1 grudnia 1938 r. do 31 grudnia 1939 r. z jednomiesięcznym terminem zapowiedzenia

wygaśnięcia układu. O ile strony w oznaczonym terminie (do dnia 30 listopada) nie zapowiedzą wygaśnięcia, układ przedłuża się automatycznie z roku na rok, z zachowaniem takiego samego terminu zapowiedzenia wygaśnięcia.

Bielsko, dnia 10 grudnia 1938 r.

Za Cech Piekarzy na Miasto Bielsko i Powiat Bielski w Bielsku:

(—) *Stefan Kułakowski,*
starszy cechu

(—) *Jan Król,*
członek zarządu

(—) *Andrzej Łomzik,*
sekretarz

Za Związek Robotników Przemysłu Spożywczego w Polsce, Okręg Bielsko - Biała - Żywiec-Cieszyn w Bielsku:

(—) *Franciszek Kieczka,*
przewodniczący

(—) *Alfred Lukasek,*
sekretarz

Rejestruję. Bielsko, dnia 20 stycznia 1939 r.
Nr rejestru 25/3.

Inspektor Pracy 58 Obwodu:
(—) *inż. A. Kimmel*

128.

OBWIESZCZENIE MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 6 lipca 1939 r.

o wniosku w sprawie nadania mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich zakładów przemysłu elektrotechnicznego na obszarze m. Bydgoszczy i pow. bydgoskiego układowi zbiorowemu pracy z dnia 8 lutego 1939 r.

Ministerstwo Opieki Społecznej obwieszcza, że Związek Przedsiębiorstw Elektrotechnicznych na Województwo Pomorskie w Bydgoszczy i Chrześcijański Związek Pracowników Elektrotechnicznych w Bydgoszczy, zgłosiły do Ministerstwa Opieki Społecznej w myśl art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia

1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) oraz rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) wniosek o nadanie mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich zakładów przemysłu elektrotechnicznego na obszarze miasta Bydgoszczy i powiatu bydgoskiego układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Bydgoszczy w dniu 8 lutego 1939 r.:

a) po stronie pracodawców przez Związek Przedsiębiorstw Elektrotechnicznych na Województwo Pomorskie w Bydgoszczy,

b) po stronie pracowniczej przez Chrześcijański Związek Pracowników Elektrotechnicznych w Bydgoszczy.

Tekst układu zbiorowego pracy podany jest poniżej.

Sprzeciwy w sprawie nadania powyższemu układowi mocy powszechnie obowiązującej wnosić należy do Ministra Opieki Społecznej za pośrednictwm Inspektora Pracy XI Okręgu (Toruń, ul. Kochanowskiego Nr 1) w ciągu dni 14.

Termin 14-dniowy biegnie od daty ogłoszenia niniejszego obwieszczenia.

(—) *M. Klott*
Główny Inspektor Pracy
i Dyrektor Departamentu

1 zał.

Zał. do obw. M. O. S. z dn. 6.VII. 1939 r.

UKŁAD ZBIOROWY PRACY

dla przemysłu elektrotechnicznego na obszarze m. Bydgoszczy i pow. bydgoskiego.

Między Związkiem Przedsiębiorstw Elektrotechnicznych na Województwo Pomorskie w Bydgoszczy — z jednej strony,

a Chrześcijańskim Związkiem Pracowników Elektrotechnicznych w Bydgoszczy — z drugiej strony,

został zawarty układ zbiorowy pracy następującej treści:

§ 1.

Układ niniejszy obowiązuje w przedsiębiorstwach i zakładach elektrotechnicznych, położonych na obszarze m. Bydgoszczy i pow. bydgoskiego.

§ 2.

Na obszarze m. Bydgoszczy i pow. bydgoskiego ustala się następujące płace godzinowe:

1) monterzy w pierwszych 3-ch latach po wyuczeniu . zł 0.60
2) „ od 3-ch do 5 lat po wyuczeniu . . . . . „ 0.75
3) „ ponad 5 lat po wyuczeniu . . . . „ 1.00
4) robotnicy młodociani w wieku od 16 do 18 lat . . „ 0.45
5) „ powyżej 18 lat . . . . „ 0.55

§ 3.

Na całodzienne utrzymanie i nocleg elektro - monterzy otrzymują co najmniej w czasie do 4-ch dni zł 3.00 na dobę, w czasie ponad 4 dni zł 2.50 na dobę, z wyjątkiem miasta Gdyni i pow. morskiego.

Jeżeli monter otrzymuje całodzienne utrzymanie bez noclegu, to przysługuje mu prawo do 40% diet dziennych.

Przy podróżach trwających ponad 6 godzin, otrzymują monterzy diety utrzymania, bez noclegu, w wysokości zł 3.00 na dobę. Przy bezpłatnym noclegu, bez utrzymania, otrzymują monterzy 70% diet dziennych.

§ 4.

Przy pracach poza miejscowością, w której znajduje się siedziba firmy, przysługuje elektro - monterowi prawo do bezpłatnej podróży 3-cią klasą na miejsce pracy i z powrotem do miejsca siedziby firmy, przy czym czas podróży w obie strony zalicza się do czasu pracy. W promieniu do 100 klm co 2 tygodnie, a ponad 100 klm co 4 tygodnie, oraz na święta Bożego Narodzenia, Wielkiej Nocy i Zielonych Świąt przysługuje monterom prawo do bezpłatnej podróży do rodziny, jednakże nie dalej, niż do miejsca siedziby firmy. Za czas tej podróży pracownicy nie otrzymują zapłaty.

Przy podróżach w interesie firmy obowiązuje wynagrodzenie wskazane w § 3.

Jeżeli monter pracuje poza siedzibą firmy, i ma możność codziennego powrotu do miejsca siedziby firmy, to wówczas nie otrzymuje diet, lecz zwrot kosztów podróży.

§ 5.

Monterzy akumulatorowi, przy pracach akumulatorowych otrzymują poza płacą podstawową 1 litr mleka dziennie, ubranie ochronne, mydło oraz jedną bezpłatną kąpiel tygodniowo.

Monterzy specjaliści i elektromechanicy na prądy słabe, elektromedycynę i prądy szybkozmienne, o ile są zaszeregowani do kat. 1, 2 lub 3-ciej zgodnie z § 2, otrzymują dodatek za specjalność w wysokości 20%.

§ 6.

Przy pracach na wolnym powietrzu na wysokości 15 mtr. ponad ziemią, a mianowicie: na słupach, kominach fabrycznych i wieżach kościelnych przysługuje elektro - monterom dodatek w wysokości 100% do płac zasadniczych.

§ 7.

Taryfowe płace godzinowe, ustalone w § 2-gim niniejszego układu, są dla każdej z wymienionych tam kategorii pracowników płacami minimalnymi, których nie wolno zmieniać, a które mogą być podwyższone poszczególnym pracownikom w zależności od ich zdolności i umiejętności zawodowej oraz okresu czasu, przepracowanego w danym zakładzie pracy.

§ 8.

Przy przyjmowaniu elektromonterów zaleca się zatrudniać przede wszystkim bezrobotnych miejscowych, zrzeszonych w Chrześcijańskim Zjednoczeniu Zawodowym a dopiero w braku bezrobotnych zrzeszonych, przyjmować zamiejscowych niezrzeszonych.

§ 9.

Wypowiedzenie stosunku pracy może nastąpić tylko w myśl przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę robotników (Dz. U. R. P. Nr 35 poz. 324).

§ 10.

Czas pracy normuje ustawa z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr 94, poz. 734).

§ 11.

W związku z przejściem zawodu elektroinstalacyjnego do rzemiosła, ustawa z dnia 16 maja 1922 r. o urlopach w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr 94, poz. 735) oraz rozporządzenie wykonawcze do tej ustawy z dnia 11 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr 62, poz. 464) nie mają zastosowania do warsztatów rzemieślniczych, zatrudniających do 4-ch pracowników, którzy ukończyli 18 rok życia. Pracownikom tym przysługuje w myśl art. 465 kodeksu zobowiązań (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr 82, poz. 598) płatny urlop 7-dniowy. Termin urlopu wyznacza firma we własnym zakresie.

§ 12.

Stawki płac wyższe od przewidzianych niniejszym układem, a stosowane dotychczas, pozostają w mocy.

§ 13.

Układ niniejszy obowiązuje od dnia 15 marca 1939 r. do dnia 15 marca 1940 r. z tym, że o ile na miesiąc przed upływem terminu układu nie zostanie wypowiedziane jego wygaśnięcie, układ zostaje przedłużony na okres jednoroczny.

Bydgoszcz, dnia 8 lutego 1939 r.

Związek Przedsiębiorstw Elektrotechnicznych na Województwo Pomorskie w Bydgoszczy:

(—) *Br. Ziętak*
(—) *S. Wojciechowski*
(—) *Jan Pawlak*
(—) *Graczkowski*
(—) *Jączkowski*
(—) *Dankowski*

Chrześcijański Związek Pracowników Elektrotechnicznych w Bydgoszczy:

(—) *Fr. Nowakowski*
(—) *Drzewiecki*
(—) *Piasecki*
(—) *Stepowski*

Układ zarejestrowany dnia 23 czerwca 1939 r.
przez Inspektora Pracy XI Okręgu w Toruniu
za numerem rej. 33.

129.

OBWIESZCZENIE MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 11 lipca 1939 r.

o wniosku w sprawie nadania mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich właścicieli nieruchomości na obszarze m. Chełma układowi zbiorowemu pracy z dnia 11 marca 1939 roku.

Ministerstwo Opieki Społecznej obwieszcza, że Związek Robotników, Dozorców Domów, Służby Domowej i Pokrewnych Zawodów w Polsce, Oddział w Chełmie, zgłosił do Ministerstwa Opieki Społecznej w myśl art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) oraz rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) wniosek o nadanie mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich właścicieli nieruchomości na obszarze m. Chełma układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Chełmie w dn. 11 marca 1939 r.:

a) po stronie pracodawców przez Stowarzyszenie Właścicieli Nieruchomości w Chełmie,

b) po stronie pracowniczej przez Związek Robotników, Dozorców Domów, Służby Domowej i Pokrewnych Zawodów, Oddział w Chełmie.

Tekst układu zbiorowego pracy podany jest poniżej.

Sprzeciwy w sprawie nadania powyższemu układowi mocy powszechnie obowiązującej wnosić należy do Ministra Opieki Społecznej za pośrednictwem Inspektora Pracy V Okręgu (Lublin, ul. Krakowskie Przedmieście Nr 56) w ciągu dni 14.

Termin 14-dniowy biegnie od daty ogłoszenia niniejszego obwieszczenia.

(—) *M. Klott*

Główny Inspektor Pracy
i Dyrektor Departamentu

1 zał.

Zał. do obw. M. O. S. z dn. 11.VII.1939 r.

UKŁAD ZBIOROWY PRACY

dla dozorców domowych na obszarze m. Chełma.

Dnia 11 marca 1939 roku w urzędzie Inspekcji Pracy 28 Obwodu w Chełmie Lub. pomiędzy Stowarzyszeniem Właścicieli Nieruchomości w Chełmie Lub. z jednej

a Związkiem Robotników, Dozorców Domów, Służby Domowej i Pokrewnych Zawodów — Oddział w Chełmie — z drugiej strony,

zawarty został układ zbiorowy pracy, ustalający następujące warunki pracy i płacy dozorców domowych w Chełmie:

I. Zasady ogólne.

§ 1.

Układ niniejszy dotyczy z jednej strony wszystkich właścicieli nieruchomości m. Chełma, a z drugiej strony wszystkich dozorców domowych w Chełmie, znajdujących się w stosunku służbowym, jako dozorcy domowi w dniu 31 marca 1939 r. oraz wszystkich tych, którzy będą po tym terminie zatrudnieni, jako dozorcy domowi.

§ 2.

Za dozorcę domu w rozumieniu niniejszego układu uważa się osobę pełnoletnią, bez względu na płeć, którą właściciel domu lub jego prawny zastępca przyjął do pracy jako dozorcę domu i której powierzył nadzór nad całą nieruchomością, którą ta osoba zamieszkuje, w posesji jaką obsługuje i nadzoruje oraz wykonywa wszelkie obowiązki i czynności, wymienione w §§ 11 — 13 niniejszego układu.

Wszelkie czynności dozorcy domowego, związane z jego stanowiskiem, dozorca winien wykonywać sam osobiście lub zastępczo przez członków swej najbliższej rodziny w wieku powyżej 18 lat z tym, że dozorca domu jest odpowiedzialny za dokładność wykonywanych przez te osoby czynności.

Dozorca domowy, wykonywujący wszelkie czynności wyszczególnione w §§ 11 — 13 układu, tylko w jednej posesji, a nie zamieszkujący w danej posesji, korzysta z pełnych praw dozorcy domowego i ma prawo do ekwiwalentu pieniężnego za mieszkanie.

Osoby, wykonujące dorywczo pewne prace, zgóry określone i stanowiące tylko część funkcyj, przywiązanych do obowiązków dozorcy domowego — nie mogą korzystać z praw dozorcy domowego.

Zatargi, powstałe na tym tle, rozstrzyga Komisja Rozjemcza dla spraw dozorców domowych w Chełmie.

§ 3.

Układ niniejszy stanowi podstawę przy zawieraniu umów indywidualnych.

Warunki indywidualnych umów o pracę mniej korzystne dla dozorcy, niż warunki ustalone niniejszym układem są nieważne i na zasadzie art. 7 ust. (4) ustawy o układach zbiorowych pracy, są zastąpione przez warunki, określone w niniejszym układzie zbiorowym.

Zatargi, wynikłe z tego powodu reguluje i rozstrzyga Komisja Rozjemcza dla spraw dozorców domowych w Chełmie.

Do czasu uzyskania właściwego Orzeczenia Komisji Rozjemczej dla spraw dozorców domowych w Chełmie, nie wolno:
a) właścicielom nieruchomości wstrzymywać świadczeń za pracę,
b) dozorcom domowym przerywać pracy.

W wypadkach wyjątkowo ciężkiego przewinienia pracodawca (właściciel nieruchomości lub jego prawny zastępca) może zawiesić dozorcę domowego w czynnościach i wstrzymać wypłatę wynagrodzenia od daty zawieszenia w czynnościach.

W razie jednak wygrania sporu przez dozorcę domowego na Komisji Rozjemczej — właściciel nieruchomości winien uiścić wstrzymane wynagrodzenie wraz z procentem prawnym, począwszy od daty terminu zapłaty.

§ 4.

Wynagrodzenie winno być regulowane w gotówce ostatniego dnia każdego miesiąca kalendarzowego, a najpóźniej do dnia 10 następnego miesiąca przez właścicieli posesji osobiście lub też przez zarządzającego posesją.

W razie wstrzymania należnych dozorcy domowemu świadczeń w gotówce lub naturaliach — właściciel posesji obowiązany jest do opłacania procentów prawnych od wstrzymanej należności, począwszy od dnia zwłoki.

§ 5.

Dozorca domowy winien otrzymać książeczkę obrachunkową, zawierającą kontrolę wypłat wynagrodzenia w gotówce i naturaliach oraz wszystkich prawnych potrąceń.

W książeczce tej winien być zamieszczony spis wszystkich powierzonych dozorcy narzędzi pracy i inwentarza. Książeczka ta winna być podpisana przez właściciela posesji lub jego zastępcę prawnego oraz przez dozorcę domu. Każdorazową wypłatę pensji winien właściciel posesji lub jego zastępca wpisać do książeczki z oznaczeniem daty dokonanej wypłaty.

§ 6.

Żony dozorców domowych lub członkowie ich rodzin nie mogą być zmuszani do bezpłatnych posług u właściciela posesji lub też u zarządzającego domem.

Jeżeli dozorca domu lub członkowie jego rodziny wyrażają zgodę na osobiste posługi — winni za tę pracę otrzymać osobne wynagrodzenie według osobnej umowy.

§ 7.

Choroba dozorcy domowego, trwająca nie dłużej niż 3 miesiące, nie może być przyczyną do rozwiązania umowy o pracę. Podczas choroby właściciel domu obowiązany jest płacić dozorcy wszelkie świadczenia, przewidziane niniejszym układem, wzamian za co dozorca domowy obowiązany jest na własny koszt dać na swoje miejsce zastępcę, za czynności którego bierze na siebie odpowiedzialność. Jeżeli dozorca nie wyznaczy podczas trwania swej choroby zastępcy — wówczas właściciel domu może na koszt dozorcy zgodzić takiego zastępcę.

II. Czas trwania i rozwiązanie stosunku służbowego.

§ 8.

Rok służbowy trwa od dnia 1 kwietnia 1939 r. do dnia 31 marca 1940 r. włącznie. Obydwie strony obowiązuje trzymiesięczne wypowiedzenie pracy przed upływem roku służbowego, które winno być dokonane najpóźniej dnia 31 grudnia 1939 r. Niewypowiedzenie umowy do tego terminu oznacza zawarcie umowy na rok następny.

Wypowiedzenie umowy o pracę i następnie zwolnienie po skończonym roku służbowym nie może mieć miejsca przez wła-

ściciela posesji lub jego zastępcę w tym wypadku, jeżeli tenże zalega z zapłatą wynagrodzenia, należnego dozorcy domowemu w myśl warunków niniejszego układu zbiorowego. Żądanie dozorcy domowego wypłacenia mu w myśl niniejszego układu należnych świadczeń również nie może być powodem do wypowiedzenia umowy o pracę i zwolnienia z końcem roku służbowego.

Rozwiązanie stosunku służbowego w środku roku służbowego może nastąpić tylko na mocy orzeczenia Komisji Rozjemczej dla spraw dozorców domowych w Chełmie, działającej według kompetencji.

§ 9.

Stosunek służbowy między właścicielem posesji a dozorcą domowym winien być rozwiązany przez Komisję Rozjemczą w ciągu roku służbowego za niżej wymienione przekroczenia służbowe, a mianowicie:

1) jeżeli dozorca domowy przez grube niedbalstwo i złośliwość wyrządzi domowi lub też właścicielowi posesji większą szkodę lub też karygodnie zaniedbuje swoje obowiązki, co wykażą protokóły policyjne,

2) jeżeli dozorca lub członek jego rodziny, z nim razem mieszkający, znieważy właściciela posesji lub członków jego rodziny, zastępcę prawnego lub lokatora,

3) jeżeli dozorca domowy nałogowo oddaje się pijaństwu,

4) jeżeli dozorca domowy utrzymuje w swoim służbowym mieszkaniu dom nierządu, przetrzymuje prostytutki lub przechowuje skradzione przedmioty,

5) jeżeli bez zgody właściciela domu dozorca domu przyjmuje do swego mieszkania sublokatorów.

6) jeżeli właściciel domu lub jego prawny zastępca dopuszcza się czynnych zniewag lub ciężkiej obrazy czci względem dozorcy domowego albo względem członków jego rodziny,

7) jeżeli właściciel domu lub jego prawny zastępca usiłuje nakłonić dozorcę domowego lub członków jego rodziny do czynów przeciwnych prawu lub moralności,

8) jeżeli właściciel domu lub jego zastępca nie wykonywa względem dozorcy domowego swych istotnych zobowiązań, wynikających z treści niniejszego układu.

§ 10.

Uchylenie się przez którąkolwiek ze stron od przyjęcia wypowiedzenia stosunku służbowego, dokonanego w terminie, wskazanym w § 8 Układu — nie przedłuża stosunku służbowego na następny rok służbowy.

W wypadku śmierci dozorcy domowego, rodzinie po nim pozostałej a niezdolnej do wykonywania w całości obowiązków zmarłego dozorcy, przysługiwać będzie prawo użytkowania zajmowanego mieszkania służbowego przez okres 3 miesięcy od dnia śmierci dozorcy, o ile ta śmierć nastąpiła w czasie od 1 stycznia do 31 lipca, lub też 6 miesięcy, o ile ta śmierć nastąpiła w okresie czasu od 1 sierpnia do 31 grudnia roku służbowego.

Właściciel domu lub jego prawny zastępca winien niezwłocznie po rozwiązaniu stosunku służbowego wydać dozorcy domowemu świadectwo z odbytej pracy, zgodne z przepisami.

Obowiązki dozorcy.

§ 11.

Obowiązki dozorcy domowego określają wymagania i przepisy policyjne i sanitarne oraz względy dobra domu i bezpieczeństwa publicznego. W szczególności dozorca domu obowiązany jest dbać o powierzony mu w opiekę dom z uczciwością i powinien o wszystkich wiadomych mu i mających już miejsce lub grożących uszkodzeniach domu, z których mógłby powstać uszczerbek dla właściciela posesji lub innych osób bądź na zdrowiu, bądź na majątku bezzwłocznie donieść właścicielowi posesji lub jego prawnemu zastępcy lub władzom bezpieczeństwa publicznego.

Dozorca powinien możliwie zapobiegać wszelkim uszkodzeniom domu lub jego urządzeń i dopilnować, aby w domu przestrzegano przepisów regulaminu domowego, wydanego przez miarodajne władze lub właściciela posesji.

Dozorca obowiązany jest sumiennie i troskliwie wykonywać wszystkie rozporządzenia, wydane przez właściciela posesji lub jego zastępcę, dotyczące nadzoru, zarządu posesją, obsługi oraz przepisów meldunkowych.

§ 12.

Dozorca domowy obowiązany jest dbać o czystość wszystkich dostępnych części domu, a mianowicie: wjazdów, bram, klatek schodowych, nie zamkniętych strychów, piwnic, komó-

rek, ustępów dostępnych dla publicznego użytku oraz podwórzy.

Dozorca obowiązany jest utrzymywać czystość i porządek na chodniku lub na ulicy przed domem, gdzie nie ma chodnika, oraz na połowie jezdni przed posesją, usuwać śnieg i błoto, posypywać zimową porą chodnik piaskiem, w czasie suszy polewać ulicę przed zamiataniem wodą i bielić wapnem ścieki.

Dozorca obowiązany jest stosować się do zleceń władz sanitarnych i władz bezpieczeństwa wogóle, a w szczególności w razie wybuchu epidemii, winien utrzymywać czystość i porządek, jak również przeprowadzać dezynfekcję według wskazań władz sanitarnych i bezpieczeństwa.

Dozorca obowiązany jest czuwać nad należytym oświetleniem tych części domu, które w myśl przepisów mają być oświetlone na koszt właściciela posesji.

Dozorca domowy winien dbać i jest odpowiedzialny za całość urządzeń elektrycznych, dzwonków i innego rodzaju sygnałów od bram.

Odpowiedzialność karną za niewykonanie tych obowiązków z tytułu protokółów policyjnych ponosi dozorca domowy.

§ 13.

Obowiązkiem dozorcy domowego jest stosować się do zarządzeń władz policyjnych, administracyjnych i samorządowych.

§ 14.

Właściciel posesji obowiązany jest sprawić własnym kosztem chorągwie do wywieszania w święta oraz uroczystości narodowe oraz posiadać w posesji wszystkie przyrządy, sprzęty i narzędzia, służące do czyszczenia i utrzymania porządku w posesji, a mianowicie: żelazny drąg, żelazny szpadel, drewnianą łopatę do śniegu, skrobaczkę do chodników, konewkę do polewania ulicy, taczkę, śmietniczkę, szczotkę do zamiatania schodów (jedna ręczna, druga na kiju), wiadro i ścierki do mycia schodów, miotły, piasek, wapno oraz smołę. Wszystkie wyżej wymienione przedmioty, sprzęty i naczynia oraz narzędzia dozorca winien szanować i utrzymywać w należytym porządku, a w razie opuszczenia stanowiska — zwrócić w porządku właścicielowi posesji. Należy uwzględnić jednak zużycie tych

przedmiotów, które w tym wypadku właściciel uzupełnia lub zastępuje nowymi.

Na przechowywanie przedmiotów, należących do inwentarza posesji, a oddanych dozorcy domowemu do użytkowania — właściciel domu winien przeznaczyć osobne i odpowiednio zamykane pomieszczenie.

Przechowywanie tych przedmiotów w mieszkaniu dozorcy domowego jest niedopuszczalne.

Wyszczególnione wyżej przedmioty mogą być wydane dozorcy domowemu w postaci ekwiwalentu pieniężnego za umówionym zgóry ryczałtem. W przypadku, gdy przedmioty te będą wydane w naturze — nie wolno dozorcy używać ich na swoje potrzeby.

III. Mieszkanie.

§ 15.

Dozorcy domowemu należy się bezpłatnie mieszkanie jednoizbowe suche i widne, odpowiadające wymogom sanitarnym i przepisom budowlanym oraz położone możliwie blisko bramy. Do mieszkania winna być dodana piwnica oraz prawo używania strychu do wieszania własnej bielizny w tym domu.

W przypadku nieposiadania odpowiedniego mieszkania właściciel posesji wypłaca dozorcy domowemu równowartość pieniężną w wysokości, określonej przez Komisję Rozemczą dla spraw dozorców domowych w Chełmie.

Mieszkanie dozorcy winno być przez niego czysto utrzymane. Zabrania się dozorcy domowemu trzymania w mieszkaniu żywego inwentarza.

Właściciel domu obowiązany jest na ogólnie obowiązujących zasadach przeprowadzać remont w mieszkaniu dozorcy domowego na swój koszt.

Dozorca domowy otrzymywać będzie od właściciela posesji lub jego zastępcy po 3 litry nafty miesięcznie dla oświetlenia mieszkania służbowego lub równowartość pieniężną.

IV. Warunki wynagrodzenia.

§ 16.

Wynagrodzenie dozorcy domowego w gotówce ustala się w zależności od rozmiaru posesji.

Posesje dzielą się na 5 kategoryj, a mianowicie:

1) do pierwszej kategorii należą domy trzypiętrowe oraz realności, posiadające powyżej 56 pokojów,

2) do drugiej kategorii należą domy dwupiętrowe oraz realności, posiadające od 41 do 55 pokojów,

3) do trzeciej kategorii należą domy dwupiętrowe oraz realności, posiadające od 26 do 40 pokojów.

4) do czwartej kategorii należą domy jednopiętrowe oraz realności, posiadające od 16 do 25 pokojów,

5) do piątej kategorii zalicza się domy jednopiętrowe, parterowe oraz realności, posiadające od 1 do 15 pokojów.

Kuchnie, których powierzchnia wynosi od 20 metrów kwadratowych wzwyż, zalicza się jako pokoje.

Sklepy, biura i kantory handlowe lub fabryczne uważa się za pokoje.

Ustalenie przynależności danej posesji do jednej z wymienionych kategoryj w przypadku spornym — należy do kompetencji Komisji Rozjemczej dla spraw dozorców domowych w Chełmie.

Ustala się następujące wynagrodzenie miesięczne dla dozorców domowych, zatrudnionych w posesjach m. Chełma:

dla	I	kat.	domów	kwotę	35	złotych	miesięcznie
„	II	„	„	„	25	„	„
„	III	„	„	„	20	„	„
„	IV	„	„	„	15	„	„
„	V	„	„	„	5	„	„

Wyżej wymienione płace miesięczne ustala się w posesjach o jednym froncie. Za każdy dodatkowy front dopłaca się dozorcy domowemu dodatkowe wynagrodzenie w wysokości 10% płacy miesięcznej.

O ile dana posesja posiada duże składy towarowe, magazyny — dozorcy domowemu dopłaca się dodatkowe wynagrodzenie w wysokości 15% płacy miesięcznej.

Jeżeli w posesji znajduje się zajazd, z którego właściciel posesji czerpie zysk — dozorca domowy otrzymuje dodatek w wysokości 15% płacy miesięcznej.

Zatargi na tym tle reguluje Komisja Rozjemcza dla spraw dozorców domowych m. Chełma.

§ 17.

Urlopy dozorcy domowego określa ustawa o urlopach w przemyśle i handlu. Na czas urlopu obowiązuje zastępstwo dozorcy domowego jak w czasie choroby (patrz § 7 układu).

V. Stosunek wzajemny.

§ 18.

Właścicieli posesji oraz ich zastępców obowiązuje grzeczne traktowanie dozorców domowych i poszanowanie ich godności osobistej oraz ścisłe przestrzeganie warunków niniejszego układu, a zwłaszcza regularne wypłacanie przewidzianych płac i wydawanie świadczeń.

Dozorców domowych obowiązuje grzeczność i posłuszeństwo wobec właścicieli nieruchomości i ich prawnych zastępców, pilne i sumienne wykonywanie obowiązków służbowych, uprzejmość względem lokatorów, przestrzeganie wszystkich przepisów porządkowych w obrębie danej posesji oraz życzliwe ustosunkowanie się do właścicieli posesyj i ich prawnych zastępców.

VI. Przepisy końcowe.

§ 19.

Właściciele nieruchomości lub ich zastępcy nie mogą przyjmować na posady dozorców domowych tych, którzy posiadają grunta, jakiekolwiekbądź przedsiębiorstwa dochodowe i stałe zajęcie, czy to w urzędach państwowych, samorządowych, czy też w instytucjach prywatnych. Kandydat na dozorcę domowego musi być bezrobotnym zarejestrowanym i zamieszkałym przynajmniej od roku na terenie m. Chełma.

VII. Czas trwania układu.

§ 20.

Układ niniejszy obowiązuje na rok służbowy 1939/40, tj. od dnia 1 kwietnia 1939 r. do dnia 31 marca 1940 r. włącznie

i może być za zgodą stron przedłużony na następny rok służbowy.

Chełm, dnia 11 marca 1939 r.

Delegaci Stowarzyszenia Właścicieli Nieruchomości w Chełma.

(—) *Władysław Nowicki*
(—) *Wacław Wesołowski*
(—) *Władysław Chabrowski*

Pieczęć okrągła: Chrześcijańskie Stowarzyszenie Właścicieli Nieruchomości m. Chełma

Delegaci Związku Robotników, Dozorców Domowych, Służby Domowej i Pokrewnych Zawodów, Oddział w Chełmie:

(—) *Paweł Mydlak*
(—) *Teodor Rumiński*
(—) *Szwat Walenty*

Pieczęć okrągła: Związ. Rob., Dozorców Dom. i Pokrewn. Zaw. w Polsce, Oddział w Chełmie.

W obecności:
(—) *Józef Kalicki*
Inspektor Pracy 28 Obwodu

Rejestruję dnia 24.III. 1939 r.
Nr rej. 14/63-9.

Inspektor Pracy V Okręgu
(—) *S. Kwapiński.*

130.

OBWIESZCZENIE MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 11 lipca 1939 r.

o wniosku w sprawie nadania mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich robót budowlanych na obszarze powiatu wrzesińskiego układowi zbiorowemu pracy z dnia 17 kwietnia 1939 r.

Ministerstwo Opieki Społecznej obwieszcza, że Centralny Związek Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce, Okręg w Poznaniu oraz Związek Robotników i Rzemieślników Zjednoczenia Zawodowego Polskiego, Sekretariat Okręgowy w Gnieźnie zgłosiły do Ministerstwa Opieki Społecznej w myśl art. 21 usta-

wy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) oraz rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) wniosek o nadanie mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich robót budowlanych na obszarze powiatu wrzesińskiego układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Gnieźnie w dn. 17 kwietnia 1939 r.:

a) po stronie pracodawców przez Cech Murarsko - Ciesielski na powiaty: Września, Jarocin i Środa z siedzibą we Wrześni,

b) po stronie pracowniczej przez Centralny Związek Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce, Okręg w Poznaniu oraz Związek Robotników i Rzemieślników Zjednoczenia Zawodowego Polskiego, Sekretariat Okręgowy w Gnieźnie.

Tekst układu zbiorowego pracy podany jest poniżej.

Sprzeciwy w sprawie nadania powyższemu układowi mocy powszechnie obowiązującej wnosić należy do Ministra Opieki Społecznej za pośrednictwem Inspektora Pracy X Okręgu (Poznań, ul. Dąbrowskiego Nr 35/37) w ciągu dni 14.

Termin 14-dniowy biegnie od daty ogłoszenia niniejszego obwieszczenia.

(M. Klott)
Główny Inspektor Pracy
i Dyrektor Departamentu

1 zał.

Zał. do obw. M. O. S. z dn. 11.VII.1939 r.

UKŁAD ZBIOROWY PRACY

dla robót budowlanych na obszarze pow. wrzesińskiego.

Dnia 17 kwietnia 1939 r. w lokalu Inspekcji Pracy 61 Obwodu w Gnieźnie

pomiędzy Cechem Murarsko - Ciesielskim na powiaty: Września, Jarocin i Środa z siedzibą we Wrześni — z jednej strony,

a Centralnym Związkiem Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce, Okręg w Poznaniu

i Związkiem Robotników i Rzemieślników Zjednoczenia Zawodowego Polskiego w Gnieznie z drugiej strony

— został zawarty układ zbiorowy pracy treści następującej:

§ 1.

Układ niniejszy obejmuje wszystkie miejsca pracy, gdzie wykonywa się jakiekolwiek roboty murarsko - ciesielskie na obszarze powiatu wrzesińskiego, a dotyczy murarzy i cieśli oraz innych robotników przy pracach budowlanych zatrudnionych.

§ 2.

Czas pracy ustala się na 46 godzin tygodniowo, czyli 8 godzin dziennie, w sobotę 6 godzin.

§ 3.

Od 17 kwietnia 1939 r. obowiązują następujące stawki za godzinę pracy:

a) dla murarzy i cieśli . . . . 0,80 zł
b) „ robotników przy robotach naziemnych i podziemnych . . . . 0,57 „

Płace powyższe obowiązują również przy wszelkich pracach ziemnych związanych z robotami budowlanymi, czyli murarsko-ciesielskimi.

§ 4.

Wypłaty zarobku są dokonywane co tydzień w sobotę, bezpośrednio po skończeniu pracy, o ile możności na miejscu pracy, przy czym za okres obrachunkowy przyjmuje się czas od poniedziałku do soboty.

Pracodawcy wydają pracownikom książeczki obrachunkowe, do których wpisują ilość przepracowanych godzin, wysokość wynagrodzenia oraz wszelkie potrącenia.

§ 5.

Strony zawierające układ nie wykluczają pracy akordowej, z wyjątkiem murowania ścian kapitalnych. Przy pracach akordowych muszą być zagwarantowane płace godzinowe z nadwyżką 15%.

§ 6.

Pracodawcy obowiązują się przyjmować do pracy przede wszystkim pracowników miejscowych, pracownicy zaś obowiązują się nie wykonywać prac na własną rękę dla osób trzecich. Pracownicy zobowiązują się wykonywać pracę sumiennie i fachowo.

§ 7.

Na większej budowli, gdzie jest zatrudnionych ponad 10 pracowników, robotnicy w porozumieniu z pracodawcą wybierają delegata, który jest pośrednikiem między pracodawcą

a pracownikami. Delegat za spełnianie swych czynności nie może być usunięty z pracy.

Wszelka agitacja w czasie godzin pracy jest wzbroniona.

§ 8.

Strony zawierające niniejszy układ zobowiązują się dbać o ścisłe przestrzeganie w praktyce jego przepisów.

§ 9.

Układ niniejszy obowiązuje od dnia 17 kwietnia 1939 r. do dnia 31 marca 1940 r. z tym, że w razie niezapowiedzenia wygaśnięcia układu przez jedną ze stron na trzy miesiące przed upływem terminu układu, układ ten przedłuża się na rok następny i tak z roku na rok z zachowaniem 3-miesięcznego terminu zapowiedzenia wygaśnięcia, tj. najpóźniej 31 grudnia każdego roku.

Gniezno, dnia 17 kwietnia 1939 r.

Pracodawcy:
Za Cech Murarsko-Ciesielski na powiaty Września, Jarocin i Środa z siedzibą we Wrześni:
(—) *Walenty Ziętek*,
st. Cechu.

Pracownicy:
Za Centralny Związek Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce, Okręg w Poznaniu:
(—) *Fr. Kowalewski*,
sekr. okręg.
(—) *Kretkowski Mieczysław*
(—) *Gibowski Roman*
(—) *Solecki Stefan*.

Za Związek Robotników i Rzemieślników Z. Z. P., Sekretariat okręgowy w Gnieźnie:
(—) *Stanisław Idzior*,
sekr. okręg.

Rejestruję.
Poznań, dnia 24 maja 1939 r.
Nr rej. 113.

Inspektor Pracy X Okręgu:
(—) *Dr Mroczkowski*.

TŁOCZONO Z POLECENIA MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ.

ZAMÓWIENIA I WPŁATY NALEŻY KIEROWAĆ POD ADRESEM MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ, WARSZAWA UL. DŁUGA 38/40.

Drukarnia Państwowa Nr 10846. 4.VII.1939. 1000.

Prenumerata roczna 20 zł. **Cena niniejszego numeru 45 gr.**